

DOKUMENT WYJAŚNIAJĄCY

do Karty aktualizacji nr CK/20/2023 Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej - Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci

Przedmiot zmian

Zmiany Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej - Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci (dalej „IRiESP - Korzystanie”) zawarte w Karcie aktualizacji nr CK/20/2023 IRiESP - Korzystanie (dalej „Karta aktualizacji nr CK/20/2023”) w szczególności dotyczą uwzględnienia wymiany międzysystemowej na przywracanej do pracy linii Rzeszów-Chmielnicka, łączącej Polskę i Ukrainę poprzez synchroniczne połączenie 400 kV.

W toku prac nad implementacją alokacji zdolności przesyłowych wymiany międzysystemowej na połączeniu Rzeszów-Chmielnicka, operator systemu przesyłowego (dalej „OSP”) zidentyfikował konieczność dostosowania rozwiązań zawartych w IRiESP - Korzystanie w zakresie połączeń międzysystemowych. W obszarze wymiany międzysystemowej realizowanej na połączeniach krajowego systemu elektroenergetycznego (dalej „KSE”) z systemami elektroenergetycznymi operatorów systemów przesyłowych, zostało uwzględnione połączenie synchroniczne prądu przemiennego 400 kV, łączące KSE z systemem elektroenergetycznym Ukrainy.

Powyższe zmiany powiązane są ze zmianami IRiESP - Bilansowanie systemu i zarządzanie ograniczeniami systemowymi (dalej „IRiESP - Bilansowanie”), zatwierdzonymi decyzją Prezesa URE nr DPK-4320-1(6)/2010/KS z dnia 23 lipca 2010 r. z późn. zm., określonymi w Karcie aktualizacji nr CB/34/2023 IRiESP - Bilansowanie.

Jednocześnie przedmiotem zmian Karty aktualizacji nr CK/20/2023 jest uregulowanie warunków i zasad ograniczania (redysponowania) pracy farm fotowoltaicznych (obecnie w IRiESP - Korzystanie uregulowany jest wyłącznie przypadek redysponowania farm wiatrowych) oraz operacjonalizacja prawa OSP do redysponowania farmami fotowoltaicznymi, na potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej oraz równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię.

Kartą aktualizacji nr CK/20/2023 wprowadza się dodatkowo w IRiESP - Korzystanie zmiany o charakterze porządkowym i formalnym, obejmujące:

- usunięcie odwołań do rozporządzenia (WE) nr 714/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1228/2003 (Dz. Urz. UE L 211 z 14.08.2009, str. 15, z późn. zm.) (dalej „rozporządzenie 2009/714), zastąpionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej (Dz. Urz. UE L 158 z 14.06.2019, str. 54) (dalej „rozporządzenie 2019/943”),
- zastosowanie w postanowieniach IRiESP - Korzystanie pojęć w niej zdefiniowanych, tj. rozporządzenia 2019/943 i TCM.

Szczegółowy wykaz zmian zawiera „Specyfikacja zmian wprowadzanych Kartą aktualizacji nr CK/20/2023 Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej - Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci”, przedstawiona w Karcie aktualizacji nr CK/20/2023.

Przyczyna zmian

Przyczyna zmian związanych z planowanym wdrożeniem alokacji zdolności przesyłowych wymiany międzysystemowej na połączeniu Rzeszów-Chmielnicka:

W związku z przeprowadzonymi konsultacjami międzyrządowymi pomiędzy przedstawicielami Polski i Ukrainy, w dniu 1 czerwca 2022 r. zostało zawarte porozumienie w postaci memorandum intencyjnego o współpracy międzyresortowej pomiędzy polskim Ministerstwem Klimatu i Środowiska a Ministerstwem Energii Ukrainy w zakresie energetyki i ochrony środowiska.

W konsekwencji ww. porozumienia w dniu 28 lipca 2022 r. została zawarta Umowa Ramowa o Współpracy pomiędzy operatorami systemów przesyłowych, tj. po stronie ukraińskiej przez NPC „UKRENERGO” i po stronie polskiej przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., w zakresie przywrócenia linii elektroenergetycznej Rzeszów-Chmielnicka pomiędzy obszarem rynkowym Polski a obszarem rynkowym Ukrainy poprzez elektroenergetyczne (synchroniczne) połączenie międzysystemowe 400 kV.

Przyczyna zmian związanych z uregulowaniem warunków i zasad ograniczania (redysponowania) pracy farm fotowoltaicznych:

Biorąc pod uwagę odpowiedzialność operatorów systemu elektroenergetycznego za bezpieczeństwo i niezawodność dostaw energii elektrycznej, operator systemu elektroenergetycznego właściwy, ze względu na miejsce przyłączenia farmy wiatrowej i fotowoltaicznej, powinien mieć możliwość zmiany generacji mocy czynnej oraz biernej, zarówno farm wiatrowych, jak i farm fotowoltaicznych. Wydanie przez upoważnioną służbę dyspozytorską operatora systemu elektroenergetycznego polecenia do zmiany generacji mocy czynnej oraz biernej farmy wiatrowej i fotowoltaicznej, na potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej oraz równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię, będzie stanowić istotny środek zaradczy do utrzymania bezpiecznej pracy systemu elektroenergetycznego.

Przyczyna zmian porządkowych i formalnych:

Zmiany o charakterze porządkowym i formalnym, obejmujące usunięcie odwołań do rozporządzenia 2009/714, wynikają z zastąpienia tego rozporządzenia rozporządzeniem 2019/943, a pozostałe wynikają z konsekwentnego zastosowania w postanowieniach IRiESP – Korzystanie pojęć w niej zdefiniowanych.

Termin wejścia w życie zmian

W zakresie połączenia międzysystemowego Rzeszów-Chmielnicka:

Dzień uruchomienia połączenia międzysystemowego Rzeszów-Chmielnicka, albo inny termin, o którym OSP poinformuje z należyтым wyprzedzeniem w stosownym komunikacie na stronie internetowej OSP.

W pozostałym zakresie, tj. w zakresie warunków i zasad ograniczania pracy farm fotowoltaicznych oraz zmian o charakterze porządkowym i formalnym:

1 (pierwszy) dzień po opublikowaniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki decyzji Prezesa URE zatwierdzającej zmiany IRiESP - Korzystanie określonych w Karcie aktualizacji nr CK/20/2023, tj. 27 kwietnia 2023 r.